

Ikt. szám:

..... sz. napirendi pont

Az előterjesztés törvényes

.....
Dr. Varga Andrea
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2018. évi költségvetési rendeletének
megalkotására

Készült: a Képviselő–testület 2018. február 22-i ülésére

Az előterjesztést tárgyalja: minden bizottság

Az előterjesztést előkészítette: Juhászné Gajzinger Ágnes osztályvezető
Szikora Péter osztályvezető-helyettes

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Aht) valamint a végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet (továbbiakban Avr) előírásainak megfelelően, Balassagyarmat Város Önkormányzata elkészítette 2018. évi költségvetési javaslatát.

A Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. Törvény 2018. január 1-én lépett hatályba, így az önkormányzati költségvetés elkészítésének határideje 2018. február 15.

A helyi önkormányzatok költségvetésének tervezésével kapcsolatos jogszabályi előírások nem változtak, így a tervezési munka az előző évhez hasonló ütemben folyt.

Az intézmények – az év során végrehajtott átszervezéseket figyelembe véve - a korrigált bázis szemlélet alapján készítették el javaslatukat, melynek adatait a költségvetési egyeztető tárgyalások során elfogadott összegben tartalmazza az előterjesztés. A Képviselő-testületi döntések, az önkormányzat szerződéses kötelezettségei, valamint a jogszabályi előírások változásának hatása szintén beépítésre kerültek a tervezetbe.

A 2018. évi költségvetésben, a stabil gazdálkodási feltételek biztosítása mellett kiemelkedő szerepe van a 3 635 M Ft-os nagyságrendű elnyert fejlesztési célú pályázati támogatás célszerű, hatékony felhasználásának, amely az elmúlt évtizedek legnagyobb fejlesztéseit teszi lehetővé.

Ezen túl, működési jellegű projektekre (pl foglalkoztatási paktum, Költözz Balassagyarmatra! program megvalósítása, ASP bevezetése) mintegy 200 M Ft többletforrást tartalmaz a költségvetés,

A költségvetési rendelettervezet reprezentatív szakszervezetekkel történő egyeztetésére a javaslat kiküldését követően kerül sor.

I. Az önkormányzati költségvetés helyzetét befolyásoló feltételek

- a) Az önkormányzati feladatok köre az előző évhez képest nem változott jelentősen. A hatékonyabb működés érdekében az intézményi szervezeti struktúra módosult, ezért az adatok összehasonlíthatósága korlátozott.
- b) A működési feladatok ellátásához rendelkezésre álló központi források összege az előző évihez hasonló mértékű. Jelentősebb növekedésre csak a Többcélú Kistérségi Társulás által ellátott szociális alapfeladatok esetében számíthatunk, mely bevételi és kiadási oldalon is növeli az önkormányzati költségvetési főösszeget. A kötelező feladatok közül az óvodai és bölcsődei nevelést, valamint a Hivatal fenntartását csak jelentős saját forrás bevonással tudjuk biztosítani. Az elmúlt években az önként vállalt feladatként ellátott, idősek bentlakásos ellátásának finanszírozása folyamatosan romlott, s az intézmény mára jelentős önkormányzati forrás kiegészítést igényel.
- c) Az önkormányzat 2017-ben is kiegyensúlyozott gazdálkodást folytatott, a várható adatok szerint jelentős maradvánnyal számolhatunk, mely 581 M Ft-al járul hozzá a működési források kiegészítéséhez, illetve lehetővé teszi a megkezdett felújítások-fejlesztések folytatását. Ezen kívül, az előző évben vásárolt 200 M Ft állampapír visszaváltásával is számolunk, a lejáratnak megfelelően. (amely közgazdasági tartalmát tekintve szintén maradvány)

- d) A helyi adó bevételek az átmeneti megtorpanást követően ismét 800 M Ft fölé növekednek, ami mára elérte a központi működési támogatások 86%-os mértékét, ezáltal a helyi feladatellátás és fejlesztés stabil forrását jelentik. Az adóerő képesség növekedésével párhuzamosan ugyan az állami hozzájárulás is mérséklődik, azonban az önkormányzat mozgásterét bővíti a helyi gazdaság költségvetéshez történő hozzájárulása.
- e) A 2018. évre a féléves tényadatok alapján Balassagyarmat vonatkozásában 33 742 Ft/fő adóerő képesség került megállapításra, melynek mértékében jelentkezik még a 2016. évi adó visszaesés hatása is. Az utóbbi években az állami támogatások egyre szélesebb köre nem alanyi jogon, hanem a rászorultságtól függően igényelhető. A rászorultság mutatója az adóerő képesség, melyet kizárólag az egy főre jutó iparüzési adóból határoznak meg. Az állami támogatások tekintetében évek óta 32 000 Ft/fő határ van megállapítva a kiegészítő támogatások felső határaként.
- f) Az önkormányzat is számos eszközzel segíti a helyi gazdaság fejlődését és a népességfogyás megállítását, melyek kiadási hatása (Költözz Balassagyarmatra! program, ösztöndíjak, letelepedés és gyermekvállalás ösztönzése, szolgáltatási díjak változatlansága, helyi fejlesztések kamat támogatása) az önkormányzati döntéseknek megfelelően jelenik meg a költségvetésben.
- g) A minimálbér 10 500 Ft/hó összeggel, a szakmai minimálbér pedig 19 500 Ft/hó összeggel emelkedett, miközben a munkaadói terhek 2,5%-al csökkentek. Önkormányzati szinten a változás mintegy 250 főt érint, mely nettó módon számítva 40 M Ft többletkiadást okoz.
A közszférában foglalkoztatott szakmacsoportok részére megállapított kiegészítő pótlékok rendszere fennmarad, melyet (a bölcsődei ellátás kivételével) a központi költségvetés idén is 100%-ban finanszíroz.
- h) A 2018-as évben a Széchenyi 2014-2020 programok keretében elnyert pályázati támogatások az előző évek fejlesztéseinek többszörösét teszik lehetővé, mely a kötelező feladat ellátáson túl, kiterjed a gazdaságfejlesztés, közlekedés, turizmus, szabadidő, sport területére is. A költségvetés tervezésekor kiemelt szempont volt a fejlesztések ütemezett, gördülékeny megvalósításához szükséges feltételek biztosítása.
- i) A saját erős fejlesztések döntően a korábbi években megkezdett tendenciát folytatják az infrastruktúra (utak, közterületek, csatorna, közvilágítás,) javítására, városközpont, strand fejlesztésére, különböző sportfejlesztésekhez történő hozzájárulásra, illetve további pályázatok előkészítésére irányulnak.
- j) Az előterjesztésben szereplő költségvetés pénzügyi egyensúlya mind a működés, mind a fejlesztés tekintetében biztosított. Évek óta tendencia, hogy a folyó működési bevételek nem nyújtanak fedezetet a tervezett működési kiadásokra. Az önkormányzat működésének pénzügyi egyensúlya a jelentős maradvány igénybevételével biztosítható, ezért továbbra is kiemelten fontosnak tartjuk - a hosszú távú működőképességet és gazdálkodás biztonságát szem előtt tartva - a racionális, takarékos gazdálkodást, és tartalékképzést. A nagyszabású fejlesztések döntően 100%-os támogatásúak, előleggel biztosítva, ami nem okoz likviditási problémát az önkormányzat számára.

II. Az önkormányzati bevételek alakulása

Működési bevételek

Balassagyarmat Város Önkormányzata a 2018. évi költségvetésében 7 361 732 E Ft bevétellel számol, mely több mint duplája az előző évinek. Ezen belül a működési kiadások 3 135 943 E Ft-ot képviselnek, 4 225 789 E Ft pedig fejlesztési célú előirányzat, mely több év alatt kerül felhasználásra.

A költségvetésben külön kimutatásra került a pályázati projekt kiadások tárgyvetet követő évekre tervezett üteme, amit 2.733.1236 E Ft-ra kalkulálunk, azonban mivel a tervezett pályázati bevételek 100%-os realizálására számíthatunk, a teljes projektköltség megjelenik.

A működési bevételek összege az előző évinél összességében közel 500 M Ft-al magasabb, melyben meghatározó szerepe van az előző évhez köthető maradvány hasznosításának, a pályázatok működési programjainak, valamint a társulás által ellátott feladatok kedvezőbb finanszírozásának.

Állami támogatások

Az önkormányzati feladatellátáshoz megállapított állami támogatások bruttó összege 2018-ban 1 096 968 E Ft, amely 50 M Ft-al magasabb az előző évinél.

A szociális alapellátáshoz (házi segítségnyújtás, támogató szolgálat) kapott normatíva 2018-ban 40%-al, 30 M Ft-al emelkedett, amit az önkormányzat a Többcélú Kistérségi Társulás részére igényel meg, és ad át a feladat ellátáshoz. A finanszírozás növekedése nagyban segít biztosítani a rászorultak ellátásának feltételeit.

A családsegítő és gyermekjóléti feladatokhoz történő állami hozzájárulás nem változott, míg az idősek bentlakásos ellátásánál a gondozotti létszám tervezett növekedése ellenére, drasztikusan csökkent az üzemeltetési támogatás, amelynek felülvizsgálatára ígéret szerint év közben sor kerül.

A bölcsődei ellátás támogatási rendszere átalakult, és az óvodai ellátáshoz hasonlóan feladatalapú lett, azonban ennél az intézmény típusnál az üzemeltetési költségeket a 32 000 Ft/fő feletti adóerő képességgel rendelkező önkormányzatoknak saját forrásból kell biztosítani, ami Balassagyarmat esetében 47%-ra csökkentette az állami támogatás költségeihez való hozzájárulásának arányát.

Az óvodai ellátás esetében a gyermeklétszám korábbi csökkenése megállt, és 500 fő körül stabilizálódott. Az önkormányzat ehhez igazodva, korábbi döntéseivel két lépésben 21-re csökkentette a csoportok számát. A támogatás aránya 90%-os, ami a korábbi évekhez képest nem változott. A kiegészítő forrás előteremtése a közös feladatellátásban részt vevő Ipolyszög, Patvarc önkormányzatnak évről-évre növekvő nehézséget okoz.

A közoktatásban részt vevők ingyenes és kedvezményes étkeztetésére, valamint a szünidei étkeztetésre 160 M Ft támogatásban részesülünk, mely 10 M Ft növekedést jelent.

A közművelődési feladatok ellátását 18,6 M Ft-al támogatja a központi költségvetés, mely 5%-al magasabb az előző évinél.

Az önkormányzati egyéb feladatok (Hivatal fenntartása, közvilágítás, közterületek fenntartása) általános támogatása 313 M Ft, ami évek óta változatlan.

2013. óta létezik a beszámítás intézménye, ami azt jelenti, hogy a központi költségvetés által, az egyes feladatokra elismert kiadási szint egy részének finanszírozását a helyi önkormányzatoknak kell biztosítani, saját (adó) bevételei terhére.

Önkormányzatunk esetében 2018-ban az elismert kiadások 173 126 E Ft–al kerülnek csökkentésre beszámítás címén, ami az előző évvel azonos nagyságrendű.

A fentiekén túl, a központi költségvetés – a tényleges kifizetések alapján – jelentős összegű bértámogatást nyújt, mely az egyes ágazatokban bevezetett bérpótlékokat finanszírozza. Ennek összege 2017-ben 58 984 E Ft volt – ezt a bevételt még nem tartalmazza a költségvetés.

A költségvetési törvény szerint, - egyedi igénylés alapján - az Önkormányzatok további kiegészítő támogatásokra pályázhatnak az alábbi jellemzően előforduló jogcímenek:

- Helyi közösségi közlekedési feladat támogatása
- Önkormányzati kötelező feladatellátást szolgáló fejlesztések
- Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása,
- Közművelődési érdekeltségnövelő támogatás,
- Jó adatszolgáltató önkormányzatok támogatása
- Önkormányzatok rendkívüli támogatása

A pályázatok egy részénél a támogatás szintén rászorultsági elven működik, a korábbi alanyi jogú igénylés helyett.

Helyi adóbevételek

Az önkormányzat helyi adó bevételei 2017-ben összességében 878 M Ft-ban teljesültek, ami a működési célú állami támogatásokkal azonos mértékű költségvetési forrást jelent. A helyi adóbevételek jelentős részét a kötelező feladatok normatív támogatásának kiegészítésére kell fordítani, ugyanakkor törekszünk a helyi infrastruktúra, közösségi szolgáltatások fejlesztését is megvalósítani a helyi adó források segítségével.

Iparűzési adó

A legtöbb bevétel az iparűzési adóból realizálódott 781 153 E Ft összegben, mely a 2016. évi jelentős visszaesést követően ismét növekedést prognosztizál. Ezen belül, szokatlanul magas – 77 M Ft - volt az év végi iparűzési adó feltöltés teljesítése. Mivel a feltöltésben csak a pozitív folyamatok, szervezeti változások jelennek meg, a tervezés időszakában az esetleges adó csökkenést nem tudjuk felmérni, ezért a bevételt az óvatosság elve alapján a jelenleg fennálló túlfizetést is figyelembe véve, 750 M Ft-ban terveztük, ami az előző évi előirányzathoz képest 20 M Ft-al magasabb. (A 2018-ra megállapított adóerő képesség mutató mértékében még a 2016-os alacsonyabb teljesítés tükröződik.)

Gépjárműadó

A helyben adózott gépjárművek adóbevételeinek 40%-a illeti meg a helyi önkormányzatot. Mivel jelentős jogszabályi változás ennél az adónemnél nem volt, az előző évi teljesítés szintjén, 40 000 E Ft gépjárműadó bevételt terveztünk.

Kommunális adó

Önkormányzati döntés alapján, fejlesztési forrásaink között kerül megtervezésre a kommunális adóból származó 49 000 E Ft bevétel, mely az előző évvel azonos mértékű.

A helyi adókról szóló, 1990. évi C. törvény felhatalmazása alapján, a helyi önkormányzat további települési adót vezethet be. Balassagyarmat Város Önkormányzata újabb adó megállapításáról nem döntött.

Saját bevételek

Az önkormányzati intézmények saját bevételeinek tervezett összege 386 M Ft, mely döntően térítési díjakhoz kapcsolódik, és összességében az előző évvel azonos nagyságrendben kalkuláljuk, mivel térítési díj emelésre egyik ellátás esetében sem került sor. A Szociális Otthon esetében a gondozottak számának növelését tervezzük, míg a gyermek ételmezésnél az ingyenesség miatt folyamatos csökkenést tapasztalunk. A látványsport területén működő egyesületek által a társasági adó támogatásból fizetendő használati díjjal csak a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján számoltunk.

2017-ben rendeződött a Szakképzési Centrummal a Sportcsarnok használatára vonatkozó megállapodás. Az intézményfenntartó év végéig a korábbi tartozásait rendezte.

Önkormányzati rendszeres működési bevételre elsősorban vagyonhasznosításból számíthatunk, mintegy 100 M Ft nagyságrendben.

Ezen belül, a tervezett lakbérbevétel összege 21 M Ft, piaci területfoglalási díj 14 M Ft, üzlethelyiségek bérleti díja 59 M Ft.

A vagyonhasznosítási döntések kapcsán keletkezett tartozások beszedése rendkívül fontos, mert ezek a bevételek is jelenthetnek forrást a rendelkezésre álló vagyon állagának megőrzésére és javítására.

Az önkormányzat lakbért és bérleti díjakat évek óta nem emelt, sőt több esetben került sor díjcsökkentésre, fizetési könnyítésre. Az utóbbi években a fizetési morál is javult, a felhalmozott régi tartozások behajtása érdekében azonban a szükséges jogi lépéseket meg kell tenni.

Az Ipari Parkot 2013 óta közvetlenül az önkormányzat üzemelteti. A korábban itt tulajdonnal rendelkező cégek által felhalmozott tartozás szintén jelentős összegű, melynek megtérülése csak kis mértékben valószínűsíthető.

A költségvetésben továbbra sem szerepel a nógrádmarcali hulladéklerakó használati díja, amelynek érvényesítése érdekében jelenleg bírósági eljárás van folyamatban. Az eddigi bérleti díj kiesés önkormányzatunknál nettó 120 M Ft.

Működési támogatások, átvett pénzeszközök

Költségvetésünkben az ellátott feladatokhoz 2018-ban 301 M Ft támogatásértékű működési bevétellel számolunk, mely a korábbi évekhez képest lényegesen magasabb, és az összetétele is eltérő.

Az intézményi támogatások között 50 M Ft-ot jelent a védőnői és iskola egészségügyi feladatok OEP támogatása, valamint a szerződés alapján finanszírozott bentlakásos fogyatékos ellátás támogatása 21 M Ft-os összegben.

A Közös Önkormányzati Hivatalnál 6 791 E Ft összegben terveztük az országgyűlési választások lebonyolításának finanszírozása miatti pénzeszköz átvételt, a jogszabályban közzétett normatívák szerint.

A közfoglalkoztatással kapcsolatos feladatokat 2018-tól közvetlenül a GAMESZ látja el. Az intézmény erre a célra 26 M Ft Munkaügyi Központ támogatást tervezett, mely - a jelenleg futó

programok 20 M Ft-os maradványával együtt - 60 fő közmunkaprogramban való tartós foglalkoztatását teszi lehetővé. Ebből 25 fő foglalkoztatását a közterületek, utak, játszótérek rendben tartására, 25 főt a zöldterületek, parkok gondozása terén, 10 főt pedig a sportlétesítmények üzemeltetési feladataira tervezünk alkalmazni.

Az önkormányzat 53 M Ft összegben idén is pályázott a START közmunkaprogram folytatására, melynek keretében 48 fő 1 éves időtartamú foglalkoztatására van lehetőség, közel 100%-os finanszírozással. Az önkormányzat célja a közmunkaprogramok hatékonyságának növelése, a máshol bevált jó gyakorlatok átvételével az értékteremtő foglalkoztatás fejlesztése, mely hosszú távon is hozzájárulhat a város üzemeltetési, karbantartási feladatainak színvonalasabb ellátásához. Reményeink szerint, az intézményi átszervezés is ebbe az irányba hat az egységes irányítás, a kapacitások (eszközök és munkaerő) koncentrációjával.

A START munkaprogram fő elemei a belterületi közutak és belvízhálózat karbantartása 19 fővel, valamint a helyi sajátosságokra épülő foglalkoztatás keretében a faipari termék előállítás fejlesztése, és a betonelem gyártásra épülő járdaépítés megvalósítása összesen szintén 19 fővel.

A költségvetés készítésének időpontjáig a pályázat még nem került elbírálásra, ezért annak bevételét és kiadását a benyújtott pályázat szerint szerepeltetjük.

Az előző évekhez képest új feladatként jelentkezik, hogy az önkormányzat EFOP-12.11-16-2017-00068 számú, „Esély Otthon Balassagyarmaton” című pályázata 200 M Ft-os támogatásban részesült, melyből 110 M Ft működésre (ösztöndíjak, képzések, tréningek, rendezvények szervezése) kerül felhasználásra, tehát a program megvalósítása többletfeladatot, kiadást is jelent.

Előző évi maradvány

Szintén projekt finanszírozásból származik az ASP csatlakozás 6 840 E Ft, valamint az „M2 vonzásterület” helyi foglalkoztatási paktum pályázati program 71 889 E Ft-os működési maradványa, mely 4 év alatt kerül felhasználásra.

Ezen kívül, a 2018-ra tervezett működési kiadások finanszírozásához további 331 978 E Ft maradvány bevonására is szükség van, melyből 33 M Ft a 2018. évre kapott finanszírozási előleg, 29 M Ft pedig az intézmények feladattal terhelt maradványa. (elsősorban közfoglalkoztatás)

Az a tendencia, hogy a tárgyévi működési bevételek nem fedezik a működési kiadásokat, évek óta megfigyelhető. Miként az is, hogy ezt a mérleget 2014. óta javítja a működési maradvány, melynek jelentős részét az előző évi tartalék és az elhalasztott kiadások képezik.

A 2017. évi működési tartalékokat az önkormányzat – a képviselő-testület döntése szerint, - 200 M Ft összegű, féléves kincstárjegybe fektette, így az a költségvetésben nem maradványként jelenik meg, hanem értékpapír értékesítéséből származó bevételként.

A sajátos költségvetési számviteli előírások miatt, a 2018-ban hozam céljából éven belül ismét befektetni tervezett 200 M Ft összeg a bevételi és kiadási oldalon is halmozódást okoz.

Felhalmozási célú bevételek

Pályázati támogatásból eredő bevételek

A 2018-as költségvetésben az elmúlt évek rendkívül sikeres pályázati tevékenységének eredménye együttesen jelenik meg, mely az önkormányzati feladatellátás szinte minden területén igen jelentős fejlesztéseket tesz lehetővé az elkövetkezendő évek során.

A költségvetésben csak azokat a támogatásokat szerepeltetjük összesen 3 635 M Ft összegben, amelyek nyertességéről az értesítés megérkezett, illetve amelyek végrehajtása év végén már folyamatban volt, és a támogatás az előfinanszírozás révén, kötött célú fejlesztési maradványként szerepel.

Tárgyévi bevételként tervezett fejlesztési támogatások összege 2 077 715 E Ft

- TOP-3.1.1-16-NG1 Fenntartható Települési Közlekedésfejlesztés pályázat keretében az önkormányzat által megvalósítandó projektrész támogatása 411 095 E Ft. (ezen túl, a Magyar Közút Nonprofit Zrt által elvégzendő feladatok támogatása 129 500 E Ft lesz)
- TOP-2.1.1-15-NG1-2016-00002 Barnamezős területek rehabilitációja program 576 495 E Ft pályázati támogatással valósul meg
- TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00002 számú „Zöld csiga” elnevezésű projekt Balassagyarmat zöld város célú fejlesztését szolgálja, melynek támogatási összege 999 982 E Ft
- EFOP – 1.2..11-16-2017-00068 Esély Otthon Balassagyarmaton projekt a fiatalok helyben maradásának támogatását szolgálja, melynek fejlesztési része 90 143 E Ft (ezen kívül a működési támogatások között 110 M Ft fejlesztési forrás szerepel)

2017. évben már megérkezett uniós fejlesztési támogatások összege 1 554 940 E Ft:

- TOP-1.2.1-15-NG1-2016-00020 Turizmusfejlesztés Nyírjesben pályázat 443 118 E Ft támogatási forrásból
- TOP-3.2.1-15-NG1-2016-00084 Balassagyarmati közintézmények energetikai fejlesztése pályázat esetében a teljes támogatási összeg 296 825 E Ft
- TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00027 Balassagyarmati Nyitnikék Tagóvoda fejlesztésére kapott 249 773 E Ft összegben
- TOP-1.1.1-15-NG1-2016-00016 Új iparterületek kialakítása Balassagyarmaton projekt 483 897 E Ft összegben.
- TOP-4.1.1-15-NG1-2016-00014 pályázat a védőnői szolgálat fejlesztésére irányul, a teljes támogatás összege 54 796 E Ft.
- TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00026 a városi Bölcsőde fejlesztése 22 996 E Ft összegben
- TOP-5.1.2-15-NG1-2016-00001 „M2 vonzásteréség” helyi foglalkoztatási paktum fejlesztési része 3 110 E Ft
- KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2017-01305 ASP rendszer bevezetésének fejlesztési projekt támogatása 425 E Ft összeggel szerepel a költségvetésben.

A hazai pályázati rendszer keretében elnyert 2017.évi támogatás :

- Az önkormányzat sikeresen pályázott elektromos gépkocsi töltőállomás létesítésére, melynek támogatási összege 2 476 E Ft.

Kommunális adó

Önkormányzati döntés alapján, fejlesztési forrásaink között kerül megtervezésre a kommunális adóból származó 49 000 E Ft bevétel, mely az előző évvel azonos mértékű.

Saját bevételek, pénzmaradvány

Az előző évi teljesítés alapján, vagyon hasznosításból (ingatlan eladás, kölcsöntörlesztés, bérleti díjak) mindössze **20 M Ft** felhalmozási bevételt tudunk reálisan tervezni, ezen kívül, a víziközmű rendszer bérbeadásából szerződés szerint **29 M Ft** bérleti díjra számíthatunk.

A 2018. évi START közmunka pályázatok 10 M Ft összegű fejlesztési támogatást is tartalmaznak.

Az önkormányzat által tervezett fejlesztésekhez – előzetes számításaink szerint, – önkormányzati saját forrásból **479 M Ft maradvánnyal rendelkezünk, mely tartalmazza áthúzódó kötelezettség vállalások fedezetét is.**

Önkormányzati kiadások

Működési kiadások

Az önkormányzat 2018. évre tervezett **működési kiadásainak főösszege 3 135 943 E Ft, melyből 60%, 1 877 735 E Ft az intézményeknél** kerül felhasználásra.

A tervezés során figyelembe vettük az önkormányzati feladatellátás változás (pl. hómunka szervezése, zöldterület kezelés, fejlesztési projektekkal kapcsolatos többletfeladatok, tervezett programok, rendezvények) hatását, a minimálbérrre és járulékokra, béren kívüli juttatásokra vonatkozó előírásokat, a Képviselő-testületi döntéseket, áthúzódó kötelezettségeket, valamint - anyagi lehetőségeinkhez mérten - a szakmai jogszabályokban előírt követelményeket.

Az önkormányzat 2017-ben a városüzemeltetésben (közterület kezelés, közfoglalkoztatás szervezése, önkormányzati feladat ellátását biztosító ingatlanok üzemeltetése) részt vevő intézmények átszervezéséről, egy szervezetbe történő integrálásáról döntött. Az átalakulás 2017. november 1-jével megtörtént, a szervezeti egységeket kialakították, a rendelkezésre álló eszközöket teljeskörű leltár keretében felmérték.

A 2018. évi költségvetési javaslat az új szervezeti struktúrának megfelelően került összeállításra, ezért a költségvetési adatok csak az integrált szervezet szintjén hasonlíthatók össze.

A minimálbéremelés önkormányzatunknál ismét mintegy 250 fő dolgozót érintett, melynek döntő része a szakmai minimálbérrre vonatkozó, 19 500 Ft/hó összegű emelésben részesült. A béremelés éves hatása – a 2,5%-os szociális hozzájárulási adót is figyelembe véve – nettó 40 M Ft körüli összegben kalkulálható.

Az óvodai nevelés biztosítása az önkormányzat kötelező feladatáknaként jelentkeznek.

Az önkormányzat az elmúlt években több lépésben csökkentette a csoportok számát, melynek eredményeképpen a jelenlegi 21 csoport az 500 fő körüli ellátotti létszámnak megfelelő, egyidejűleg előrelépés történt a pedagógus asszisztensek alkalmazásában. Az intézmény jelenleg 7 tagóvodában, látja el feladatát, melyből 2 tagintézmény 1-1 csoporttal Patvarcon és Ipolyszögön működik 24, illetve 19 fővel. A széttagoltság és a különböző jogcímenek biztosított

órakedvezmények, nyugdíjazások miatt, a pedagógus bérek tekintetében igen jelentős (2018-ban 40 M Ft-os) normatíván felüli finanszírozást igényel az intézmény.

A csoportonként közel 2 M Ft-os hozzájárulás megfizetése a társközségek számára évről-évre nagyobb nehézséget jelent, ezért a további forrás bevonás illetve költség csökkentés lehetőségét folyamatosan vizsgálni kell.

Bölcsődei ellátás esetében változott legkedvezőtlenebbül a központi finanszírozás. Az előző évvel azonos mértékű (31 M Ft-os) támogatásból kell biztosítani a szakmai ellenőrzés által előírt létszám bővítést, valamint az igen jelentős összegű bölcsődei pótlékok kifizetését is. Az intézmény térítési díj bevétele mára elhanyagolható mértékű, így működtetésére 2018-ban 67 M Ft-ot kell költeni, s ezzel a központi finanszírozás aránya 47%-ra csökkent

A gyermekek jelenlététől függő finanszírozás, és ugyanakkor a férőhelyre meghatározott szakmai előírások ellentmondása mellett ugyancsak kedvezőtlen a bölcsődénél meghatározott 56 férőhely és a csoportszám (5) egymáshoz viszonyított aránya is.

A Szent Erzsébet Városi Idősek Otthona

Az idősek bentlakásos gondozását az önkormányzat önként vállalt feladatként látja el, ezen kívül a szociális alapellátás keretében az intézmény feladata a szociális étkeztetés biztosítása mintegy 150 fő részére. A fogyatékosok ápolása 2014 óta állami hatáskörbe került, melynek felelősével, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött megállapodás alapján az önkormányzat ellátja a folyamatosan csökkenő létszámú fogyatékosok gondozását. Az intézmény működési engedélyében 45 fő férőhely szolgált erre a feladatra, azonban a jelenlegi fogyatékos létszám már csak 17 fő, ami intézményi szinten akadályozta a rendelkezésre álló férőhelyek betöltését.

Az utóbbi években lezajlott szociális és gazdasági folyamatok (az egészségügyi ápolásra szoruló idősek arányának növekedése, minimálbéremelés, üres férőhelyek) hatására a fajlagos költségek jelentősen emelkedtek, és 2017-ben már 20 M Ft feletti önkormányzati hozzájárulás mellett tudtuk az intézményt fenntartani.

A jobb kihasználtsága érdekében – a 45 fogyatékos férőhely csökkentése, és helyette az idősek férőhelyének növelése iránt - még 2016-ban működési engedély módosítását kezdeményeztük, ami a költségvetés készítés időszakában került jóváhagyásra, így lehetővé vált az ellátotti létszám 20 fős növelése.

A 2018. évi költségvetésben éves átlagban 10 fős növekedéssel számoltunk, melyre vonatkozóan a szakmai bértámogatást megkaptuk, azonban az ehhez tartozó magasabb bevétel miatt, az üzemeltetési támogatást az évek óta szokásos 20 M Ft-os mértékhez képest 15 M Ft-al alacsonyabb összegben állapították meg. A támogatás felülvizsgálatára a kapott információ szerint, májusban lesz majd lehetőség.

A fenti folyamatok miatt, a 2018. évi költségvetésben a normatíván túl, az intézmény részére 32 M Ft önkormányzati többlet támogatást kellett biztosítani a működőképességhez. A finanszírozás függvényében, az év során a hosszú távú fenntarthatóság érdekében szükséges feladatokat meg kell vizsgálni.

Madách Imre Városi Könyvtár

Az intézmény engedélyezett létszáma 13 fő, azonban évek óta 12 fővel látja el feladatait. A működés tárgyi feltételeit az elmúlt években sikerült javítani (padlóburkolat csere, lámpatestek cseréje), ezen túl, az érdekeltség-növelő pályázat lehetőségeit kihasználva jelentős eszközbeszerzésre volt lehetőség. A legnagyobb problémát okozó beázás megszüntetése és központi klíma berendezés beszerelése a 2018-ra tervezett költségvetésben szerepel.

A Könyvtár által szervezett önkormányzati rendezvények (Madách ünnepség, Balassagyarmat barátainak találkozója) költségeit az intézményi költségvetés tartalmazza.

Mikszáth Kálmán Művelődési Központ

12 fő engedélyezett álláshellyel rendelkezik. A tevékenység ciklikus jellege, valamint a kiállítóhelyek (Jánossy Képtár, Szerb Templom, Civitas Fortissima Múzeum) működtetése indokoltá teszi kulturális közfoglalkoztatottak alkalmazását, melyből jelenleg 2 fő van az intézményben.

Az intézmény költségvetésének mellékletét képező szakmai program alapján, a 2018-ban tervezett nagyrendezvények támogatását 9 M Ft összegben tartalmazza a költségvetés, melyben az Irodalmi Színpadi Napok (ISZN) megrendezése is szerepel. Az intézmény által szervezett nyilvános programok kiadásai (színház, táncest, Méhész találkozó, Vasútmodell kiállítás) a bevételekkel párhuzamosan megtervezésre kerültek.

A feladatok jellege miatt meg kell vizsgálni a rugalmas munkaszervezési és foglalkoztatási formák alkalmazásának lehetőségét is.

GAMESZ

Az intézményhez az alábbi önálló szervezeti egységek tartoznak:

Gyermekétkeztetés (Konyha)

A közoktatás állami fenntartásba vételét, majd az intézmények működtetésének átvételét követően, az étkeztetés maradt az egyetlen feladat, amit a Gyvt (Gyermekvédelmi törvény) alapján továbbra is a helyi önkormányzatnak kell biztosítania valamennyi ellátott részére. Ezen kívül, kötelező feladatként látjuk el a rászorult gyermekek szünidei étkeztetését, melynek igénybevétele a lehetőségekhez képest lényegesen alacsonyabb.

Az étkeztetési feladat keretében a GAMESZ két főzőkonyhán, 35 fő alkalmazottal kb. 1700 fő ellátott részére biztosít helyben, megfizethető áron, jó minőségben étkeztetést. A két főzőkonyhán kívül, 4 intézményben melegítőkonyhát működtet, melynek fenntartása szintén az önkormányzat feladata. Az étel kiszállítását 11 intézmény részére kell megoldani, két kollégiumban pedig napi ötszöri étkezéstről kell gondoskodni.

A konyha által önkormányzati dolgozók, kívülállók részére piaci áron biztosított vendég étkeztetés hozzájárul az alapfeladat finanszírozásához.

Az ingyenes étkezés bővülése óta visszatérő probléma, hogy a hiányzó gyerekek esetében a lemondás számos esetben nem történik meg, ami részben pazarlást okoz, másrészt a felhasználás nagyon nehezen kontrollálható.

Az önkormányzat az elmúlt években jelentős önerős és pályázati fejlesztésekkel járult hozzá az étkeztetési feladat tárgyi feltételeinek javításához. További beruházási szükségletként a Kollégiumi konyha és étkező, valamint a Szabó Lőrinc iskola étkezőjének tetőfelújítása, melynek költsége 2 300 E Ft összegben a költségvetésben tervezésre került.

Ezen felújítások esetében elengedhetetlen az Intézményfenntartó Központtal való együttműködés, melyre vonatkozóan eddig kedvezőek a tapasztalataink. (pl. Szentgyörgyi iskola vízvezeték rendszerének felújítása)

Családsegítő és Gyermekjóléti Központ

2016-tól a járási székhely önkormányzatok által fenntartott Családsegítő és Gyermekjóléti Központ ellátja a körjegyzőség településeinek családsegítő és gyermekjóléti alapfeladatait, ezen túl, a járáshoz tartozó települések tekintetében is jelentős feladatot kapott.

Az intézmény fenntartásához 30 570 E Ft költségvetési támogatást kapunk, ugyanakkor a költségvetésben tervezett kiadások összege 37 480 E Ft. A szakmai jogszabályokban előírt követelmények és a feladat finanszírozás által elismert finanszírozás itt is rendkívül ellentmondásos, a 25%-os forrás kiegészítés önkormányzatok közötti megosztása pedig a kis önkormányzatok költségvetési gondjait tovább súlyosbítja.

Védőnői -és ifjúság egészségügyi Szolgálat

Az önkormányzat kötelező egészségügyi alapellátási feladatát jelentő tevékenységet a GAMESZ intézményegysége döntően OEP finanszírozási forrásból látja el. A legnagyobb gondot a szakmai létszám (védőnő, orvos) biztosítása jelenti.

A feladat ellátásának infrastrukturális, tárgyi feltételeit 2018-ban Európai úniós támogatásból javítani tudjuk.

A szolgálat működésének önkormányzati támogatása 5 M Ft, az előző évekkel azonos nagyságrendű.

A GAMESZ szervezetébe, a korábbi feladatok mellett, az év során beintegrálásra került a Sportintézmények és a Városgondnokság is.

A rendkívül sokrétű tevékenység ellátását az intézmény az alábbi szervezeti egységekben végzi:

- Gazdasági szervezet és műszaki szervezet
- Épületellátás
- Közterület fenntartás
- Parkfenntartás
- Közfoglalkoztatás

A gazdasági szervezetben került összevonásra valamennyi önállóan működő intézmény és a Fogászati Társulás gazdálkodási, munkaügyi feladatának ellátása, a közfoglalkoztatás, valamint a közvetlenül a Gamesz szervezeti egységei által ellátott tevékenység teljes adminisztrációja, összehangolása.

A műszaki szervezet feladata az önállóan működő intézmények, szervezeti egységek, házi orvosok, orvosi ügyelet, fogorvosok által használt ingatlanok működőképességének biztosítása, épületek üzemeltetése, karbantartása. 2018-tól ide tartozik a Sportlétesítmények működtetése, fenntartása is.

Az Épületellátás a Művelődési Központ és Könyvtár épületének technikai jellegű feladatait (porta, takarítás, karbantartás, fűtés, világítás, vízellátás) végzi.

A terület fenntartáshoz került a közutak fenntartása, a nagyobb kiterjedésű zöldterületek kezelése, valamint a sportlétesítmények működtetése.

A parkfenntartás a parkok, játszóterek gondozásán, városközpont virágosításán, körforgalmak növényeinek kezelésén kívül településtisztasági feladatokat is ellát: az illegális hulladék összegyűjtését, télen síkosság mentesítést végez.

A közfoglalkoztatási kiadások és bevételek között csak a közmunka bér, járulék és dologi kiadási kerülnek kimutatásra.

Az átszervezés eredményeképpen, a városüzemeltetést szolgáló eszközök és emberi erőforrás koncentráltan áll rendelkezésre, ami lehetővé teszi azok hatékony, rugalmas felhasználását.

Az új szervezetben 50 fő közalkalmazott és (a START munkával együtt) 110 fő közfoglalkoztatott áll rendelkezésre a feladatok ellátására.

A 2018. évi költségvetésben szereplő adatok összehasonlítása csak összevontan lehetséges, ami jelenleg mintegy 15-20 M Ft költség megtakarítást mutat, az itt is érvényesülő minimálbér hatást is figyelembe véve.

A Közös Önkormányzati Hivatal

Az intézmény költségvetésére 2016-ban biztosított illetmény kiegészítés 2018 évre történő fenntartásával teszünk javaslatot.

A hivatal szervezeti struktúrája 2017-től megváltozott: az intézmény a pályázatok előkészítésében és lebonyolításában jelentős szerepet tölt be, melyhez kapcsolódó többletkiadások finanszírozása pályázati támogatásból biztosított.

A Hivatal működési költségeihez a hozzá rendelt szervezetek (Kistérségi Társulás, Idősek Otthona, Szociális Szolgáltató Központ) 15 M Ft –al járulnak hozzá.

A dologi kiadások tartalmazzák a Járási Hivatal működtetésének rezszi költségét is, mely továbbszámlázásra kerül.

A hivatali szervezetre 2018-ban jelentős többletteleher hárul: egyrészt a választásokkal kapcsolatos feladatok, másrészt az ASP rendszer bevezetésével járó többletmunka, melyekhez szintén központi támogatás is kapcsolódik.

2018-ban az energetikai felújítás keretében, pályázati támogatással tervezzük a Hivatal „B” épületének felújítását.

A városüzemeltetés kiadásait összességében az előző évi szinten, 192 M Ft összegben terveztük.

A Homoki Szőlő területén lévő földutak stabilizálása halaszthatatlan, melyre vonatkozóan pályázat került benyújtásra 10 millió Ft értékben, mely összeg a tavalyi kerettel 12 M Ft.

Közterületek, játszóterek fenntartására közel 40 M Ft áll rendelkezésre, míg az egyéb üzemeltetési kiadásokat (közvilágítás, piac üzemeltetés, síkosság mentesítés) az előző évi tapasztalati adatok alapján terveztük.

A választott tisztségviselők juttatásait az önkormányzati döntésnek megfelelően tartalmazza a költségvetés.

Az önkormányzat működéséhez kapcsolódó, máshová nem sorolható **egyéb működési kiadások tervezett összege 451 M Ft, ami az előző évhez képest 60%-al magasabb.**

A növekmény oka új feladatok, pályázatokhoz kapcsolódó működési kiadások megjelenése. A Költözz Balassagyarmatra! program megvalósítására 20 M Ft-ot terveztünk, pályázati támogatásból pedig az EFOP 1.2.11-16-2017 Esély otthon projekt 2018 évi működési kiadásaira 34M Ft-ot, az M2 vonzástérség programra 11 M Ft-ot, az ASP rendszer bevezetésére pedig 5 M Ft-ot. Ezen túl, a programok 2018. évet követő kiadásait is terveztük 126 M Ft összegben, mivel azok a bevételek között teljes összegben szerepelnek. A START munka programok költségvetését 59 M Ft-ban a maradvány és a benyújtott pályázat szerint terveztük.

A működési támogatások, pénzeszköz átadás tervezett összege 229 M Ft, melyből 107 M Ft a társulás részére igényelt állami támogatás továbbítását jelenti.

Az egyéb szervezetek támogatását az előző évi szinten, illetve korábbi képviselő-testületi döntés szerint, tételesen tartalmazza az előterjesztés.

Az önkormányzati rendelet alapján biztosított települési támogatások tervezett összege 35 M Ft.

A sport támogatások tartalmazzák a látványsport szervezetek által fizetett bérleti díjból megtérülő többletet is, amivel a GAMESZ finanszírozását csökkentettük.

A finanszírozási műveletek között összességében 152 M Ft összegű tartalék szerepel, amely az előző évvel azonos nagyságrendű, és a likviditás fenntartását szolgálja. Itt kell kimutatni továbbá a maradvány részét képező finanszírozási előleg rendezését, valamint a hozam céljából történő **kincstárjegy vásárlását is**, melynek összege **200 M Ft**.

Fejlesztési kiadások

A költségvetésben **4 225 798 E Ft fejlesztési kiadást** terveztünk, amely a pályázati támogatások előfinanszírozása miatt tartalmazza a tárgyévet követően megvalósuló fejlesztéseket is 2 606 972 E Ft összegben. A jelenleg rendelkezésre álló, tárgyévben felhasználásra nem kerülő fejlesztési forrásokból 680 000 E Ft-ot – a jogszabályokkal és a Képviselő-testület döntésével összhangban – állampapír vásárlására fordítunk, hozam elérése érdekében.

Az európai **uniós támogatásból** megvalósuló fejlesztésekről, annak évenkénti ütemezéséről a költségvetési előterjesztés külön mellékletet tartalmaz, a 2018-ban várható kiadások összege a tervezett ütemezés alapján **1 025 683 E Ft**, az alábbiak szerint:

- TOP-1.2.1-15-NG1-2016-00020 A Nyírjesi Turisztikai Központ fejlesztése pályázat keretében kilátó, lombkoronasétány, tematikus játszópark, csónakház parkolók kerülnek kialakításra, melynek tárgyévi üteme 123 469 M Ft
- TOP-3.2.1-15-NG1-2016-00084 Balassagyarmati közüntézmények energetikai fejlesztése a Meseerdő Tagóvoda, Cseperedő Tagóvoda, Szent Erzsébet Idősek Otthona, Zeneiskola, valamint a Városháza B épületének energetikai racionalizálását jelenti, 296 825 E Ft összegben.
- TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00027 Balassagyarmati Nyitnikék Tagóvoda fejlesztése keretében az épületek teljeskörű felújítása történik, melynek tárgyévi összege 189 003 E Ft
- TOP-1.1.1-15-NG1-2016-00016 Új iparterületek kialakítása Balassagyarmaton projekt 19ha iparterület és a déli körgyűrű Algöver-Horváth Endre utcák közötti szakaszának megépítését jelenti, melyre 2018-ban 113 897 E Ft-ot terveztünk.
- TOP-4.1.1-15-NG1-2016-00014 pályázat a védőnői szolgálat fejlesztése a Madách utcai épület felújításán kívül eszközbeszerzést is tartalmaz 54 796 E Ft összegben.
- TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00026 a városi Bölcsőde fejlesztés tartalma az épület tetőszerkezetének cseréje, és a szennyvíz elvezetés felújítása 22 996 E Ft kiadással.
- TOP-5.1.2-15-NG1-2016-00001 „M2 vonzásteréség” helyi foglalkoztatási paktum fejlesztési része eszközbeszerzést jelent, a maradvány összege 3 110 E Ft
- KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2017-01305 ASP rendszer bevezetésének áthúzódó fejlesztési kiadása 425 E Ft

- TOP-3.1.1-16-NG1 Fenntartható Települési Közlekedésfejlesztés pályázat keretében az önkormányzat és a Közútkezelő kerékpárutak és az Ady-Kövári kereszteződés körforgalmi kialakítását tervezi, melynek 2018. évi üteme 28 845 E Ft.
- TOP-2.1.1-15-NG1-2016-00002 Barnamezős területek rehabilitációja program a Vízgy Zsigmond úton piac és közpark kialakítását, valamint a Szügyi úton telephely kialakítását valósítja meg, melyre 2018-ban 27 623 E Ft-ot tervezünk.
- TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00002 számú „Zöld csiga” elnevezésű projekt a városi zöldterületek, üzlethelységek, mozi felújítását teszi lehetővé, melynek előkészítési munkáira tárgyévben 79 472 E Ft-ot fordítunk.
- EFOP – 1.2..11-16-2017-00068 Esély Otthon Balassagyarmaton projekt keretében fiatalok részére 11 db lakás kialakítására kerül sor, melynek 2018-ra becsült üteme 85 222 E Ft

Az önkormányzat **saját forrásból 580 719 E Ft** fejlesztést tervez 2018-ban, melynek forrását döntő részben maradvány képezi. Az előterjesztés 8. számú melléklete tételesen tartalmazza a megvalósítandó beruházásokat.

Út-és járdaépítésre 60 M Ft-ot, önerős útépítésre 18 M Ft-ot, közterületek fejlesztésére 35 M Ft-ot, strand fejlesztésre 50 M Ft-ot, városközponti beruházások megvalósítására 50 M Ft-ot tartalmaz az előterjesztés.

A városfejlesztési célok megvalósítása érdekében szeretnénk előrelépni az ingatlanok bontásában, (tervezett összeg 20 M Ft), a VGV telephelyének áthelyezésében (10 M Ft), a csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos problémák megoldásában (22 M Ft) önkormányzati lakások felújításában (32 M Ft).

Sport célú fejlesztésként a műfüves pálya rekonstrukciójához szükséges önerő biztosítására 20 M Ft-ot, az állami beruházásban megvalósuló projektekhez (uszoda, kézilabda csarnok, lőtér) kapcsolódó önkormányzati feladatokra 30 M Ft került betervezésre.

A víziközmű rendszer felújítását az éves bérleti díj, és a korábbi évek maradványának összegében (31 M Ft) tudtuk tervezni.

További keret-jellegű előirányzatként eszközbeszerzésre 27 M Ft, pályázati önerőre, beruházás előkészítésre 40 M Ft áll rendelkezésre.

Az intézményi feladat ellátáshoz szükséges kisebb volumenű fejlesztések összességében 24 M Ft kiadást jelentenek.

A költségvetési egyensúly

Az önkormányzati törvény előírása szerint, a költségvetésben hiány nem tervezhető.

A 2018. évi költségvetésben javasolt működési és fejlesztési kiadások fedezete biztosított, a tervezett tartalékok lehetővé teszik az önkormányzati gazdálkodás likviditásának folyamatos fenntartását.

A költségvetés egyensúlyára tekintettel, a Képviselő-testület részére **sem folyószámlahitel, sem fejlesztési hitel felvételét nem javasoljuk.**

Közvetett támogatások

Az államháztartási törvény értelmében, a költségvetésben be kell mutatni az önkormányzat által tárgyévre tervezett közvetett támogatások összegét, mely követelménynek a rendelettervezet 19. számú mellékletében teszünk eleget.

A kimutatás tartalmazza

- a helyi adófizetéssel kapcsolatos kedvezmények, elengedett vagy törölt tartozások összegét jogcímenként
- az ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés során nyújtott támogatásokat
- az önkormányzat rendelete alapján biztosított ingyenes sportlétesítmény használatot,
- a helyiségek bérbeadása során nyújtott kedvezményeket.

Tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendelet-tervezet elfogadásáról az SZMSZ alapján a Képviselő-testület minősített többséggel dönt.

Balassagyarmat, 2018. február 14.

Medvác Lajos
polgármester